

Frumvarp til laga

um breytingu á lögum nr. 96/1995, um gjald af áfengi og tóbaki, með síðari breytingum.

Flm.: Jóhanna Sigurðardóttir, Ágúst Ólafur Ágústsson, Björgvin G. Sigurðsson, Helgi Hjörvar, Katrín Júlíusdóttir, Kolbrún Halldórsdóttir, Magnús Þór Hafsteinsson, Mörður Árnason, Sigurjón Þórðarson, Þórunn Sveinbjarnardóttir.

1. gr.

Í stað hlutfallstölunnar „1%“ í 1. másl. 1. mgr. 7. gr. laganna, sbr. lög nr. 93/1998, kemur: 2%.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 2004.

Greinargerð.

Þetta frumvarp er flutt í tengslum við frumvarp um breytingu á áfengislögum þess efnis að aldursmörk til kaupa og neyslu á léttvíni og bjór verði færð úr 20 ára aldri niður í 18 ára aldur. Mikilvægt er að efla allar forvarnir í áfengismálum og er eðlilegt að það verði gert samfara lækun á áfengiskaupaaldri.

Samkvæmt 7. gr. laga um gjald af áfengi og tóbaki rennur 1% af áfengisgjaldi til Forvarnasjóðs. Í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 2004 er gert ráð fyrir að framlag til Forvarnasjóðs af innheimtu áfengisgjaldi nemi um 70 millj. kr. Í frumvarpinu er lagt til að hlutdeild sjóðsins verði aukin um 1% en það ætti að tvöfalda ráðstöfunarfé hans, í um 140 millj. kr. á ári. Í ár nema úthlutanir Forvarnasjóðs 45.270.000 kr., þar af fara 10 millj. kr. til áfangaheimila. Um 60% af ráðstöfunarfé sjóðsins hefur verið varið til verkefna og áfangaheimila ár hvert.

Samkvæmt upplýsingum frá Forvarnasjóði voru umsóknir um styrki í ár 128 talsins og heildarfjárhæð umsókna um 170 millj. kr. Árið 2002 voru umsóknir 130 talsins og heildarfjárhæð þeirra um 200 millj. kr. Af þessu er ljóst að fjárþörf Forvarnasjóðs er töluvert meiri en fjárframlög til hans. Með auknu fjárframlagi vegna hækkunar áfengisgjalds ætti að vera hægt styrkja fleiri umsækjendur ár hvert og styrkja mikilvæg verkefni myndarlega. Þá er einnig hugsanlegt að hægt verði að veita meira fé til vímuvarnastarfs skólanna en gert er nú. Þegar úthlutanir þessa árs eru skoðaðar er ljóst að verkefni tengd skólum fá innan við 10% þess sem úthlutað er.

Fyrir Alþingi liggur einnig tillaga um eflingu á félagslegu forvarnarstarfi sem flutt er af þingmönnum Vinstri hreyfingarinnar – græns framboðs en hún gengur mun lengra en þessi tillaga, bæði varðandi verksvið forvarnasjóðs og fjármögnun. Sú tillaga sem hér er flutt miðar að því að auka fjármagn til fræðslu- og forvarnastarfs. Báðar þessar tillögur sýna vel þann vilja meðal þingmanna að efla allt fræðslu- og forvarnarstarf, hvor með sínum hætti.

Lagt er til að lögin öðlist gildi 1. janúar 2004 og þarf þá að taka tillit til þess við afgreiðslu fjárlaga fyrir árið 2004.

Fylgiskjal.*Áfengis- og vímuvarnaráð:***Úthlutun úr Forvarnasjóði 2003.**

(Birt á heimasíðu Áfengis- og vímuvarnaráðs.)

Öflugt sjálfstraust, Börnin okkar – eineltisverkefni, Börn eru líka fólk – forvarnaverkefni og fjölskylduráðgjöf. Vímulaus æska	2.500.000
Saman á tímamótum og tyllidögum. Saman-hópurinn, félag um forvarnir	1.500.000
Jafningjafræðslan. Jafningjafræðsla Hins hússins	1.000.000
Þjónustumiðstöð fyrir fjölskyldur barna með athyglisbrest með/án ofvirkni og þroska- og hegðunarvanda. Foreldrafélag misþroska barna	1.000.000
Foreldrasamningur. Heimili og skóli	1.000.000
PMT-foreldrafærni, samstarfsverkefni stofnana í Hafnarfirði. Skóla-skrifstofa, heilsugæslustöðin Sólvangi og félagsþjónustan	1.000.000
Fíkniefnafræðsla fyrir 9. bekk, eftirfylgd fyrir nemendur í 10. bekk, „Ekki prófa, ekki einu sinni“, fræðsla fyrir nemendur í 7. bekk og foreldra. Forvarnafélagið Hættu áður en þú byrjar	1.000.000
Fjölþjóðakvöld á kaffihúsi. Miðborgarstarf KFUM og KFUK og þjóðkirkjan	1.000.000
Bindindismótið í Galtalækjarskógi 2003. Sumarheimili templara	1.000.000
Unglingalandsmót UMFÍ 2003. Ungmennafélag Íslands	1.000.000
Forvarnaverkefnið „Þú?“. Námsmannahreyfingin á Íslandi	900.000
Fyrirmyndarfélag/deild ÍSÍ – átak í forvörnum. Íþrótt- og Ólympíusamband Íslands	800.000
Uppbyggingarstefnan – forvarnir fyrir íbúa í Grafarvogi. Fjölskylduþjónustan Miðgarði	750.000
Áhættuhegðun ungs fólks, langtímarannsókn. Sigrún Aðalbjarnardóttir	750.000
Fjölskyldumiðstöð – fjölskylduráðgjöf. Fjölskyldumiðstöð	600.000
Félagsstarf og útihátíðir á vegum SÁÁ. SÁÁ	500.000
Sæludagar í Vatnaskógi 2003. Skógarmenn KFUM, Vatnaskógi	500.000
Menntasmiðja unga fólksins. Menntasmiðjan á Akureyri	500.000
Láttu ekki hafa þig að fifli. Samfés, samtök félagsmiðstöðva	500.000
Menntasmiðja unga fólksins. Símenntunarmiðstöðin á Vesturlandi	500.000
Agi til forvarna. Miðstöð heilsuverndar barna	450.000
Handbók fyrir stjórnendur fyrirtækja. Líknarfélagið Risið	400.000
Tveggja hæða strætisvagn. KFUM og KFUK	400.000
Nýnemaferðir Hins hússins. Hitt húsið	300.000
Heilbrigður menntaskóli fyrir vestan. Menntaskólinn á Ísafirði	300.000
„Verum saman“, grunnskólar í Reykjavík og nágrenni, framhaldsskóla-skemmtanir og lífsdans. Komið og dansið	300.000
Geymslan, ungmenni í Skagafirði 15–25 ára. Átak í forvörnum í Skagafirði	300.000
Lífsleikni fyrir unglínga og ungt fólk. Biskupsstofa	300.000
Mannauðsvirkjun. Framhaldsskólinn á Húsavík	300.000
Gamla Apótekið – Svæðaráð. Gamla Apótekið	300.000

Lestin – hópastarf Hins hússins. Hitt húsið	300.000
Vottunarkerfið Þor. Samfés, samtök félagsmiðstöðva	300.000
Stofnun kaffi- og menningarhúss. Forvarnanefnd Hafnarfjarðar	300.000
Unglingamóttaka. Heilbrigðisstofnun Suðurnesja	300.000
Fjölskyldur á uppleið. Heilsugæslan í Árbæ og félagsþjónustan í Reykjavík	300.000
TÚN, efling félagsstarfs ungmenna á Húsavík. TÚN, menningar- og kaffihús fyrir ungt fólk á Húsavík	300.000
„Byrgjum brunninn – virkjum samfélagið“. Fjölskyldudeild Akureyrarbæjar	250.000
Íslandsleikhús 2003, unglíngar í efstu bekkjum grunnskóla. Íslandsleikhús	250.000
Forvarnir í Borgarbyggð. Borgarbyggð	250.000
Forvarnaáætlun og foreldrafraeðsla. Félagsmála- og fjölskyldusvið Vestmannaeyja	250.000
„Árta skal að auðnu hyggja“. Félagsmálasvið Mosfellsbæjar	250.000
Vinnuheiti „Á fætur!“ . Vesturgarður, fjölskyldu- og skólaþjónusta	200.000
Foreldraskóli. Félagsmiðstöðin Vitinn, Hafnarfirði	200.000
Foreldrar eru besta forvörnin. Fjölskyldu- og félagsþjónusta Reykjanesbæjar	200.000
„Þegar pabbi og mamma drekka“. Hrósa ehf. f.h. Róta	200.000
Gildi íþróttanna í forvörnum. Knattspyrnudeild Hauka	200.000
Námskeiðið „Foreldrar og uppeldi – að bregðast við áður en skaðinn verður“. Skóla- og fjölskylduskrifstofa Ísafjarðarbæjar	200.000
Fjölskylduklúbbar. Bindindissamtökin IOGT	200.000
Betri sjálfsmynd – betri líðan. Akureyrarbær, félagssvið	200.000
Lífsleikni – leið til lausnar. Ártúnsskóli	200.000
Starfsfólk, leikskólaborn og foreldrar leikskólaborna í þremur leikskólum. Fjölskylduráðgjöf Stefáns Jóhannssonar	200.000
Vinahópur í unglíngadeild. Hólabrekkuskóli	200.000
Forvarnastarf á biskupsstofu og hjá tollstjóra. Fermingarbörn 2003. Tollstjórinn í Reykjavík og biskupsstofa	200.000
„Sterkur og viðbúinn“. Ungmennahreyfing IOGT	200.000
Forvarnir í fjölmenníngarlegum skóla. Kópavogsskóli	200.000
„Þú átt val“, fræðslukver í tengslum við myndband. Menntaskólinn í Kópavogi	200.000
„Byrgjum brunninn“. Skólaskrifstofa Mosfellsbæjar	200.000
Þórshöfn án fíkniefna. Forvarnahópur Þórshafnar	200.000
Mikilvægi foreldra í forvarnastarfi. Foreldrafélag Víðistaðaskóla	150.000
Námskeið fyrir foreldra og börn 6–16 ára. Frístundamiðstöðin Gufunesbæ	150.000
Fræðsla fyrir 8., 9. og 10. bekk grunnskóla og foreldra. Grunnskólinn á Blönduósi	150.000
„Líf eða dauði“, ljósmyndamarþon. KFUM og KFUK á Akureyri	150.000
Danskennsla fyrir 5.–7. bekk grunnskóla. Kolfinna Sigurvinsdóttir og Hulda Sverrisdóttir	150.000
Forvarnir meðal unglínganna. Sveitarfélagið Árborg	150.000
Þýðing texta myndbandsins „Þú átt val“ á ensku. Menntaskólinn í Kópavogi	150.000
„Flott án fíknar“. Lindaskóli, Kópavogi	150.000

Ungt fólk 16–18 ára. Jafningafræðslan í Fjölbrautaskóla Vesturlands	150.000
Langtímaáhrif stelpnahópavinnu til forvarna. Lone Jensen og Helga Steinunn Guðmundsdóttir	150.000
SOS! Hjálpi fyrir foreldra. Félags- og skólaþjónustan ÚtEy, Dalvík	120.000
Listahátíð ungs fólks, 8.–10. bekkur grunnskóla. Listauki ehf., Vestmannaeyjum	50.000

Samtals: 29.770.000

Vertu til

Samstarfsverkefni ÁVVR og Sambands íslenskra sveitarfélaga	4.500.000
Fjölskyldumiðstöð	1.000.000

Samtals: 35.270.000

Áfangaheimili

Dyngjan	2.500.000
Krossgötur	400.000
Risið	2.500.000
SÁÁ Eskihlíð 3	400.000
SÁÁ Miklubraut 1	400.000
Skjöldur	1.000.000
Stoðbýlið Samhjálp	700.000
Takmarkið	1.000.000
Vernd fangahjálpi	1.100.000

Áfangaheimili samtals: 10.000.000

Úthlutun samtals: 45.270.000